

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. november 29. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálati tekintély megsértésének büntette miatt ... vádlott ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. február 21. napján kihirdetett 42(II.)Kb.1485/2016. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottat az ellene a Btk. 447. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő szolgálati tekintély megsértésének büntette miatt emelt vád alól felmenti.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2017. február 21. napján kihirdetett 42(II.)Kb.1485/2016. számú ítéletével ... vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 447. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő szolgálati tekintély megsértésének büntetében, ezért 100 napi tétel - napi tételenként 1000,- forint - pénzbüntetésre ítélte. A pénzbüntetés megfizetésére 10 hónap részletfizetést engedélyezett. Rendelkezett a pénzbüntetés, illetve bármely részlet meg nem fizetése esetére a szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész az ítéletet tudomásul vette, a vádlott felmentés érdekében fellebbezést jelentett be. Fellebbezését utóbb írásban indokolta. Ebben kifejtette, hogy mivel a munkaköri leírása 10. pontja alapján a szolgálati előjárója a kapitányságvezető, a kapitányságvezető-helyettes, a bünyügyi osztályvezető és a vezető ügyeletes, (az akkori vizsgálati alosztályvezető) az elkövetés idején nem volt az előjárója. Erre figyelemmel álláspontja szerint fegyelemsértést követett el. Utalt arra, hogy cselekménye miatt vele szemben fegyelmi eljárás is elrendelésre, majd felfüggesztésre került. A kiszabott pénzbüntetést egyebekben eltúlzottnak tartotta, figyelemmel arra, hogy a jövedelmében - részben az egyik másodállása vezetői általi indokolás nélküli megszüntetése révén - 140.000,- forintos csökkenés következett be.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2017. március 30. napján kelt BF.236/2017/1. számú átiratában a felmentés érdekében bejelentett fellebbezést nem tartotta alaposnak. Kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács a perrendi szabályokat betartva lefolytatott eljárásában ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, a büntetőügy releváns bizonyítékait megvizsgálta, azokat egyenként és összességükben értékelte. A bizonyítékok mérlegelésével megállapított tényállása mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól. Az elsőfokú katonai tanács indokolási kötelezettségének a kellő terjedelemben eleget tett. A rögzített tényállás alapján a katonai tanács okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és helyesen minősítette az általa elkövetett

cselekményt. Álláspontja szerint a vád tárgyává tett cselekmény időpontjában a sértett mind beosztásából, mind vezető ügyeletesi szolgálatából adódóan szolgálati előjárója volt a vádlottnak. Kifejtette, hogy az ítélet egyéb rendelkezése is törvényes, ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

A másodfokú nyilvános tárgyaláson a vádlott az elsőfokú tárgyaláson is előterjesztett védekezését fenntartotta. Ennek lényege szerint nem szolgálati előjáró sérelmére követte el a cselekményt, mert a vizsgálati alosztály vezetője nem szervezetszerű előjárója volt. Nem tagadta, hogy ami elhangzott, az a sértettel kapcsolatban hangzott el, de álláspontja szerint ez egy általános káromkodás, szidalmazás volt, pillanatnyi felindulás vezérelte.

A másodfokú nyilvános tárgyaláson az ügyész perbeszédében előadta, hogy az elsőfokú ítélet történeti tényállása megalapozott. Ugyan a sértett vezető ügyeletesi szolgálatának lejártá után történt az esemény, ezért ebben az időpontban a sértett szolgálati előjárói minősége nem állt fenn, de e minősége megszűnése után is megilleti őt a védelem, ha a cselekmény e minőségében tanúsított cselekményéhez kapcsolódik. Egyebekben fenntartotta az ügyészi átiratban írtakat azzal, hogy a büntetés enyhítésére sem lát lehetőséget.

A vádlott az utolsó szó jogán nem kívánt nyilatkozni.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta.

A vádlott és a sértett közötti szolgálati viszony tisztázása érdekében a fellebbviteli bíróság beszerezte a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság Vezetőjének 1/2015. (IV.30.) számú intézkedését a BRFK VI. Kerületi Rendőrkapitányság ügyrendjéről, valamint alosztályvezető elkövetés időpontjában hatályos munkaköri leírását, és a tárgyaláson a vádlottat is kihallgatta. E bizonyítékok összevetésével megállapította, hogy ... vádlott a Bűnügyi Technikai Csoport készenléti csoportjának vezetőjeként közvetlenül a Bűnügyi Osztály vezetőjének alárendeltségébe tartozott, a Bűnüldözési Alosztállyal, a Vizsgálati Alosztállyal és a Gazdaságvédelmi Alosztállyal egyetemben, tehát az alosztályvezetők, így a vizsgálati alosztály vezetője sem volt a vádlott szervezetszerű szolgálati előjárója. Erre tekintettel a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján azzal egészítette ki az irányadó történeti tényállást, hogy: „alosztályvezető a vezető ügyeletesi szolgálatán kívül nem volt előjárója a vádlottnak.”

E kiegészítéssel az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

A felmentésre irányuló vádlotti fellebbezés alapos.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács tévedett, amikor megállapította a vádlott bűnösségét. A fellebbviteli bíróság egyetértett a vádlott azon állításával, hogy **sértett** nem volt előjárója, ezért nem lehetett passzív alanya sem a vád tárgyává tett a bűncselekménynek. A Btk. 447. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálati tekintély megsértését az valósítja meg, aki a./ az előjáró, b./ a szolgálatát teljesítő feljebbvaló, őt vagy más szolgálati közeg tekintélyét más előtt vagy feltűnően durván megsérti. A (2) bekezdés értelmében a büntetés büntett miatt 3 évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt több katona előtt vagy egyébként nyilvánosan követik el.

E bűncselekmény törvényi tényállása a szolgálati felsőbbség személyi integritását védi, annak érdekében, hogy az adott katonai szervezet rendeltetésszerű működése zavartalanul megvalósulhasson. A szolgálati rend és fegyelem akkor érvényesül az elvárt szinten, ha a parancsra jogosult személy tekintélye képes alátámasztani döntési, irányítási kompetenciáját. Ennek hiányában a parancsok teljesítése, a szolgálati rend fenntartása hatékonyan nem érvényesülhet, az adott katonai szervezet működésében zavarok keletkezhetnek. Másik oldalról a tekintélyértő cselekmények akadályozzák a szolgálati felsőbbséget döntésének kialakításában és meghozatalában. Ezért e bűncselekmény védett jogi tárgya kettős: elsődlegesen a katonai rend és fegyelem, a szervezet rendeltetésszerű működésének fenntartása érdekében, másodlagosan a passzív alany személyiségi jogai. Az irányadó bírói gyakorlat szerint az előjárást általános védelem illeti meg, míg a feljebbvaló, a szolgálati közeg, illetve az ő akkor tarthat igényt tekintélyének védelmére, ha szolgálatát teljesíti.

A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint a vezető ügyeletesi szolgálat vezényelt szolgálat, a vezető ügyeletes a kapitányságvezető feladatait látja el a hivatali munkaidőn kívül. A katonai büntetőjog rendeltetése, feladata: védelmet nyújtani a szervezet rendeltetésszerű működése érdekében. A fentebb kifejtettek alapján, ha a szolgálati közeg, feljebbvaló leadja a szolgálatát, már nincs olyan katonai érdek, amely miatt büntetőjogi védelemben kellene részesíteni. Az előjáró ugyanakkor folyamatosan alá- fölérendeltségi viszonyban áll az alárendelttel. A vezényelt szolgálatot teljesítő vezető ügyeletes a fellebbviteli bíróság álláspontja szerint szolgálatának ténye miatt, a szolgálat időtartama alatt előjárója a kapitányság állományának, lényegét tekintve a szolgálatot teljesítő feljebbvalóval esik egy tekintet alá. Ezáltal a büntetőjogi védelem is csupán szolgálatteljesítéséhez kötődően illeti meg.

Az előzőek alapján a vádlott magatartása nem valósította meg a Btk. 447. § (1) bekezdés a./ pontjába ütköző törvényi tényállás elemeit, ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a vádlottat a szolgálati tekintély megsértése büntetnének vádja alól a Btk. 6. § (3) bekezdésének a./ pontjára figyelemmel a Be. 331. § (1) bekezdés a./ pontja alapján felmentette. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint cselekménye nem bűncselekmény, hanem fegyelemsértés megállapítására alkalmas.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Az ítélet ellen a Be. 386. § (1) bekezdés c./ pontja alapján van helye fellebbezésnek a Kúriához.

Budapest, 2017. november 29.

. Török Zsolt hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

. Szabó Éva hb. alezredes sk.
előadó bíró

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
bíró

a kiadmány hitelül